

Nacionalismo e Anarquismo

Materiais
para
o
diálogo

Introducción

Nas seguintes páxinas presentamos unha serie de textos sobre o nacionalismo desde unha perspectiva anarquista. Desde logo que non representan a postura mantida tradicionalmente polos anarquistas, mais sí pensamos que amosan unha visión meditada do candente problema do nacionalismo que resulta coherente cos liñamentos fundamentais do pensamento anarquista.

Cal é a nosa intención o publicalos? Achegar ao público unha interpretación descoñecida, aínda que non nova, do fenómeno "nacional". Pensamos que estes textos representan unha visión revolucionaria que rexeita os aspectos máis dereitizantes do nacionalismo, como ideoloxía da burguesía autóctona fronte a burguesía foránea, e recolle os valores libertarios da comunidade natural enfrente ao enxendro artificial que é o Estado. Como outros textos semellantes, esta compilación vai dirixida tanto aos nacionalistas como aos anarquistas: é un toque de atención para os nacionalistas que enchen as fileiras de partidos que na súa estrutura mesma adoitan formas de organización centralista, asoballadora da liberdade e a diversidade, e decíndo-se socialistas tentan chegar a pactos cos partidos representantes das pequenas burguesías nacionais, en total contradición cos seus pretendidos obxectivos; tamén queremos chamar a atención dos anarquistas que por unha visión pretendidamente internacionalista incapacítan-se para comprender os valores de solidariedade e apoio mutuo que caracterizan a comunidade fronte ao Estado e os seus valores centralistas, xerárquicos e totalitarios.

Bakunin e o galego Ricardo Mella introducen-nos ao tema desde dous puntos de vista diferentes e complementarios á vez; a necesidade de cada home ou grupo de homes de vivir, sentir, crear e actuar ao seu xeito é para

Bakunin un dereito innegabel, e para Mella é ademais un camiño de libertación fronte ao centralismo. A Liberdade é o medio e o fin (inseparabeis) da nosa luita, que se enfrenta ao centralismo e á súa concreción práctica, o Estado. Non se pode lutar pola liberdade dun pobo senón é polo camiño da autonomía de cada un dos seus membros; moitas veces este individualismo anarquista foi identificado co egoísmo e polo tanto relacionado cos valores burgueses e capitalistas; nós sempre dixemos (aínda que non se nos quixera escoitar) que o noso individualismo estaba baseado na solidariedade e no apoio mutuo, que rexeitaba do mesmo xeito un réxime de individuos libres pero incapaces de artellar relacións de solidariedade, como un réxime no que houbera unha igualdade baseada na perda da identidade e capacidade de decisión dos homes. Neste mesmo senso entendemos que o nacionalismo é revolucionario cando reivindica os sinais de identidade propios de cada comunidade, negando-se a aceptar a imposición de valores que lle son estranos e cos que non se identifica.

O nacionalismo é un feito natural, histórico e local, que en moitas ocasións é distorsionado e utilizado para a defensa dos intereses de minorías explotadoras. Moitos anarquistas identifican o nacionalismo con esta dexeneración e chegan á conclusión de que as luitas de libertación nacional rematarán sempre na creación de novos estados; non se dan conta de que do mesmo xeito as luitas obreiras foron utilizadas para chegar ao poder polos partidos políticos sen que por iso os anarquistas deixaran de participar nelas dando-lle un contido revolucionario e libertario. Non vemos que haxa ningún problema en que os anarquistas podan participar nas luitas de libertación nacional coa súa propia identidade e sen necesidade de aderir as prácticas autoritarias e centralistas doutras forzas que participan na mesma luita.

A solución federalista que propugnamos os libertarios é esencialmente xusta, mais a súa concreción práctica non foi nunca completa, xa que case sempre foi posta en función da organización sindical (nunha visión case marxista do mundo) e non da existencia de comunidades naturais máis amplas. En Galicia e na II República, por exemplo, a pesares da súa forza, a Confederación Rexional Galaica da C.N.T. non se-plantexou a existencia

dunha problemática singular de Galicia (o idioma, o minifundismo, etc) senón que adoutou as liñas de actuación da organización a nivel estatal, que por certo estaban case sempre marcadas pola organización catalana, que era a máis forte con diferenza da C.N.T.

O resto dos textos que presentamos van referidos xa a certas luitas concretas, como a de Sicilia ou a de Euzkalherria; moitas das situacións que describen poderían referirse tamén a Galicia, cun forte movemento nacionalista, que mesmo chegou á utilización da luta armada. O nacionalismo galego como movemento ten a súa orixe no século pasado, como froito da preocupación de certos intelectuais polos problemas específicos de Galicia; de seguido estas ideas tiveron unha concreción política, mais a súa forza foi sempre minoritaria e o povo non respondeu á súa chamada. O nacionalismo da II República foi un nacionalismo burgués, preocupado por Galicia como entidade abstracta, pero cunha concreción práctica que distaba moito dos anxeos libertadores que dicían ter, cun carácter case anti-proletario e mesmo algún cacique nas súas fileiras, como ben denunciaron os anarquistas galegos. O nacionalismo que renasceu nos anos setenta estaba máis perto do povo, curtido por loitas obreiras no franquismo e como o resto da esquerda da época, nunha postura case revolucionaria da que saíron os primeiros focos de luta armada. Pasada a maruxía, a fraseoloxía revolucionaria deu paso á moderación (excepto nalgúns grupos certamente minoritarios) e á participación de cheo no recién formado "Estado de las autonomías", mergullándose nun parlamentarismo esterilizador que levou a unha maior representación no parlamento dun movemento popular cada vez menor. Parece polo tanto que certos galeguistas son partidarios de formas estatistas e xerárquicas de relación por riba de outras de tipo comunitario que serían moito máis coherentes coa súa ideoloxía proclamada; para nós, a revolución libertadora ven do profundizamento nas formas comunitarias existentes e de todo tipo de relacións non controladas polo Estado e o capital, que realmente potencian a identidade dun povo e fan que se poda falar del como unha unidade (moito máis que un pasado glorioso ou unha fronteira política).

Como conclusión podemos dicir que para nós a luta pola liberdade

pode desenrolarse dende o posto de traballo, dende o povo, a comarca, a nación, a comunidade de falantes, pero esto son sempre camiños e, como di Bakunin, non poden ser principios absolutos; o nacionalismo ou o sindicalismo non poden ser a panacea que resolva todos os nosos problemas.

O noso desexo é abrir un debate que hoxe ten unha gran actualidade, a posibilidade de que os movementos nacionalistas sexan revolucionarios ou non. A nosa opinión é que só incorporando ao discurso nacionalista (como expresión da luta dunha comunidade pola súa identidade) un contido libertario, descentralizador e autoxestionario, pode supoñer unha transformación realmente revolucionaria; do caso contrario temos abundantes exemplos, que non desexamos seguir. Gostaría-nos contar noutro texto con opinións diverxentes da nosa e ampliar o diálogo cara a unha maior clarificación das posturas, sen esquecer que o mais importante e levar estas ideas á práctica ou polo menos traballar por elas dentro das nosas posibilidades. O noso enderezo é:

Treboada
Apartado 259
15080 Compostela (A Coruña)

Mijail A. Bakunin

A Nacionalidade

Mijail A. Bakunin foi unha das figuras máis destacadas do anarquismo no século XIX. Nascido o ano 1814, nunha familia da nobreza rusa, foi alumno da Escola Militar e oficial do exército ruso. En 1849 viaxa a Alemania para proseguir os seus estudos, escomezando a súa actividade revolucionaria; en 1846 fai-se anarquista e desenrola unha frenética actividade en prol da libertación dos povos eslavos; En 1849 toma parte na insurrección de Praga e na revolución de Dresde, sendo detido, condeado a morte, expulsado a Austria, posteriormente entregado a Rusia e encerrado na fortaleza Pedro e Pablo de San Petersburgo en 1851. En 1861 escapa a San Francisco e logo se instala en Londres. En 1868 funda a Alianza Internacional da Democracia Socialista, que se integra na Internacional, disolvéndose (en teoría, porque na práctica siguiu existindo). En 1872 Bakunin é expulsado da Internacional a instancias do Consello Xeral con Marx ao fronte. En 1874 toma parte na revolución de Prati di Carrara e en 1876 morre en Berna aos 62 anos de idade. A súa obra esta espallada en moitísimos artigos e pode-se atopar unha edición das súas obras completas en seis volumes a cargo das Ediciones de La Piqueta.

A Nacionalidade está composto de citas do libro "El Sistema del Anarquismo", Editorial Proyección, Buenos Aires, 1973, textos de Bakunin escollidos por G.P. Maximoff, Pax. 123.

O Estado non é a patria; é a abstracción, a ficción metafísica, mística e xurídica da patria. As masas populares de todos os países aman profundamente a súa patria, pero ese é un amor natural, real. O patriotismo do pobo non é unha idea, é un feito. O patriotismo político, o amor ao Estado, non é a expresión fiel deste feito: é unha expresión distorsionada por meio dunha abstracción falsa e simple que beneficia a unha minoría explotadora.

A patria e o nacionalismo son, como a individualidade, feitos naturais e sociais, fisiolóxicos e ao mesmo tempo históricos; ningún deles é un principio. Só pode recibir o nome de principio humano aquilo que é universal e común a todos os homes, e a nacionalidade separao; non é, polo tanto un principio. Si é un principio o respecto que todos temos que ter polos feitos naturais, reais e sociais. A nacionalidade como a individualidade é un destes feitos. Debemos pois respetala. Violala é un delito, e cada volta que se atope ameazada e violada, digámolo no linguaxe de Mazzini (1), converte-se nun principio sagrado. Así é, sinceramente, que síntome patriota de todas as patrias oprimidas.

A patria representa o dereito irrefutabel e sagrado de todo home, de todo grupo de homes -asociacións, comunidades, rexións, nacións-, de vivir, de sentir, de crear e de actuar o seu xeito; e este sempre será o irrefutabel resultado dun longo desenrolo histórico.

Non hai cousa máis absurda e o mesmo tempo máis má para o pobo que sostelo falso principio de nacionalidade como ideal de todas as súas aspiracións. A nacionalidade non é un principio humano universal; é un feito histórico, local, que como todos os feitos reais e inofensivos, teñen dereito a esixir a aceptación xeral. Todo pobo -por minúsculo que sexa- ten o seu

propio carácter, o seu xeito particular de vivir, de falar, de sentir, de pensar e actuar e é esa idiosincrasia a que constitue a esencia da nacionalidade, a cal deriva de toda a vida histórica e da suma total das condicións de vida dese povo.

(1) Giuseppe Mazzini (1805-1872). Político italiano pertencente á secta dos carbonarios que tivo unha destacada actividade conspirativa en prol das ideas republicáns.

El libro de Ricardo Mella, "Centralismo Asoballador", es un estudio crítico y profundo de la política y la organización del Partido Socialista Obrero Español (PSOE) durante el primer franquismo. Mella, uno de los líderes más importantes del movimiento obrero y socialista en España, analiza el papel del partido en la resistencia a la dictadura y el proceso de transición a la democracia. El libro es una obra fundamental para comprender la historia del PSOE y el movimiento obrero en España.

Centralismo Asoballador. Ricardo Mella. Edición de Ricardo Mella. Colección "El libro del lector". Editorial Labor, S.A. Barcelona, 1971. 200 páginas. Papeles de 1911.

Ricardo Mella

Centralismo Asoballador

Ricardo Mella naceu en Vigo no ano 1861; formouse políticamente como republicano federal pero pasou rápidamente a defender o anarquismo. Na polémica de finais de século entre anarco-colectivistas e anarco-comunistas púxo-se entre os primeiros, para logo pasar a defender un anarquismo sen adxectivos. Fundador de periódicos como "La Propaganda" e "Acción Libertaria" desenrolou a súa laboura no campo teórico mais que no movemento obreiro. Morreu o ano 1925 en Vigo, case afastado do movemento libertario. As súas obras completas foron editadas na II República en dous volumes, o primeiro dos cais foi reeditado na transición co título de "Ideario". Outras obras súas que se poden atopar no mercado son "Cuestiones de Enseñanza Libertaria", "La Ley del Número", "Forjando un Mundo Libre", e "Los anarquistas" (En polémica co criminalista italiano Lombroso).

Centralismo Asoballador é unha síntese do artigo do mesmo título, publicado orixinalmente no periódico "Acción Libertaria" de Xixón, nº 26, o 7 de xuño de 1911

A centralización tomará todos os nomes posibles, absoluta, parlamentaria, constitucional, monárquica, republicana, socialista. Esta é a súa derradeira etapa. Polo de pronto o socialismo parapeta-se coa palabra intervención; a pouco tardar fará-se socialismo de Estado, socialismo centralista, socialismo de capitalidad.

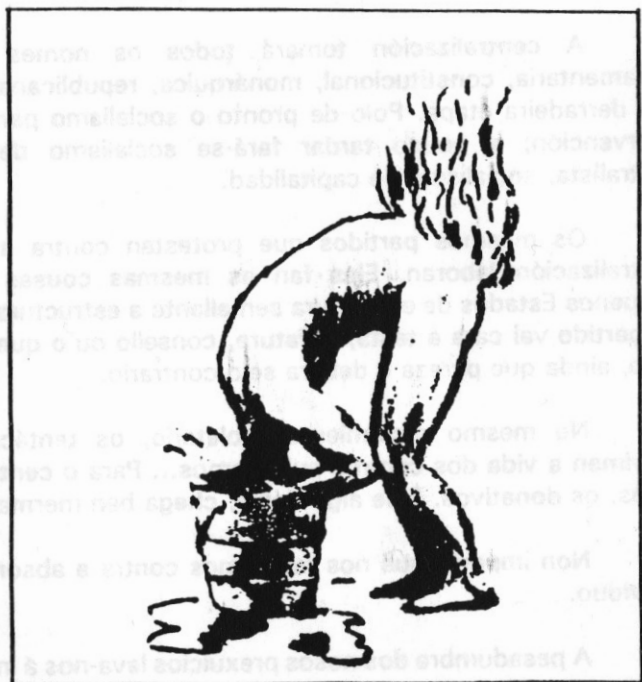
Os mesmos partidos que protestan contra a centralización, pola centralización laboran. Eles fan as mesmas cousas que o Estado. son pequenos Estados de estrutura semellante a estrutura política. Toda a vida do partido vai cara a testa, xefatura, consello ou o que sexa. De enriba ven todo, aínda que pareza e debera serlo contrario.

No mesmo movemento proletario, os tentáculos do centralismo deprimen a vida dos centros subalternos... Para o centro van as cuotas, os votos, os donativos. E se algo volve, chega ben mermado!!!

Non importa que nos rebellemos contra a absorción do grupo ou do individuo.

A pesadumbre dos nosos prexuízos leva-nos á inconsciente sumisión.

A luita é dura e larga. Luitemos. É necesario que vivamos de nós mesmos, que cada un encontre en si mesmo a razón da súa vida, da súa forza, da súa acción. As ideas iluminan; os feitos emancipan... Facer-se autónomo, gobernar-se a si mesmo, de feito terá valor que as mellores predicacións e propaganda. É así como barreremos o centralismo de entre nós.

Angel J. Cappelletti

Nacionalismo e Burguesia

Angel J. Cappelletti é profesor de filosofía na Universidade de Buenos Aires. E autor de moitas obras arredor do anarquismo, das cais están editadas en castelán "La ideología anarquista", "El pensamiento de Kropotkin", "Hechos y figuras del anarquismo hispanoamericano", "Etapas del pensamiento socialista", "La teoría de la propiedad en Proudhon", "El pensamiento de Malatesta". Recentemente a Editorial Madre Tierra de Móstoles publicou en galego a súa obra "A ideoloxía anarquista".

Nacionalismo e Burguesía foi publicado como artigo en "Castilla Libre" nº 12, febreiro-marzo de 1978, Madrid, pax. 10.

Os movementos populistas caracterizaron-se, cando menos en América Latina, por un acentuado nacionalismo, non menos que por un policlasicismo e tamén polo cesarismo ou culto ao lider carismático.

Ese nacionalismo, ten a súa xustificación no anti-imperialismo, é dicir, na oposición a un super-nacionalismo saído de nai, e, en calquer caso, nunha ideoloxía burguesa, fraudulentamente trasvasada a outras clases e, en particular, ao proletariado. O papel do lider (desde Getúlio Vargas (1) até Juan Domingo Perón (2)) consiste, neste caso, en forzar a participación dos traballadores nun proxecto que só interesa en realidade a burguesía nacional. Por meio deste carisma trátase de persuadir a cla-se operaria de que o capitalismo nacional é algo muito menos perigoso para os seus intereses que o gran capital internacional, como se o lobo perdera os dentes polo único feito de nacer dentro dunhas determinadas fronteiras. Non se debe esquecer a devota colaboración prestada nestas tarefas polos partidos comunistas de inspiración soviética.

Para botar un pouco de lus sobre o carácter burgués da ideoloxía capitalista en América Latina e no Terceiro Mundo convén, como sempre, encara-lo asunto historicamente.

Se prescindimos da existencia dun sentimento que podería chamar-se "nacionalista" na Antigüidade, en Grecia e tamén en Israel, encontrámo-nos co nacionalismo como ideoloxía que surxe e desenróla-se contemporaneamente coa Edade Moderna.

O fin do medioevo é testemuña do ocaso do feudalismo e da aparición dos primeiros estados nacionais, ao mesmo tempo tamén o é do advimento

do absolutismo real e do auxe dunha nova clase, a burguesía, que apontala a monarquía contra os señores feudais, apontalándo-se ao mesmo tempo na nova idea de nacionalismo.

Nesta primeira fase do nacionalismo, que colle dos séculos XIV ao XVIII, a burguesía alia-se aos reis contra dos señores feudais. A súa meta é a unidade da nación dentro das estruturas políticas do Estado centralizado, así a burguesía logra o seu encumeamento na corte real, por medio do goberno, a xudicatura, a administración, as finanzas, etcétera...

A segunda fase, vai desde o século XVIII ao XX, implica un amplo reacomodo das forzas en luta, xa non é a burguesía máis realeza contra señores feudais, senón burguesía contra realeza e señores feudais transformados agora en aristócratas cortesáns. A nacionalidade é exaltada polos burgueses contra a dinastía. Tráta-se de conquistar a igualdade xurídica e política. Nación ou patria fan-se sinónimos de Constitución. É a fase do nacionalismo liberal, do que sairá o movemento independentista de América Latina. A burguesía quer desprazar do goberno aos aristócratas e crear institucións que lle aseguren o primeiro rango na sociedade. Aquí, como na fase anterior, as clases máis baixas benefician-se só indirectamente, e están caseque por completo fora da confrontación ideolóxica e da luta socio-política.

Trunfa a burguesía e chega o seu apoxeu. Namentres, por outra banda, a partir da Revolución Francesa o movemento obreiro e socialista vai afirmando cada vez con claridade o seu internacionalismo. E aínda que non falten esporádicamente, algúns brotes de nacionalismo inducidos pola burguesía xacobina, como no caso Blanqui (3) ou da Comuna de París (4), as grandes masas marxistas e bakuninistas repudian como reaccionario, calquera intento de facer rexurdir a idea de nación por riba da idea de clase. , unha vez que trunfa a revolución bolchevique en Rúsia, a nova clase burocrática que aparece cos estalinismos (este desempeña aquí o papel de burguesía) resucita o nacionalismo ruso e esforza-se en inculca-lo nos traballadores baixo pretexto (paradoxico senón fose dialéctico) de que Rúsia é a nación do

Internacionalismo.

Namentres, nos países coloniais ou semicoloniais inicia-se a terceira fase do colonialismo, o protagonista é, unha vez máis, a burguesía. Trátase neste caso da burguesía nacional, que luta por ocupar o sitio da burguesía colonial ou metropolitana. Unha vez máis o nacionalismo como ideoloxía é alleo á clase obreira e, en xeral, ás clases sometidas da poboación. Mas como a colaboración das grandes masas nacionais fai-se imprescindible na luta contra as supercompañías extranxeiras e contra a burguesía imperial, surxen frecuentemente os movementos populistas, empeñados en identificaren demagóxicamente as aspiracións das clases dominantes veránculas cós intereses do pobo. Nalgúns casos este populismo asume unha pelaxe ideolóxica marxista e disfráza-se, sen deixar de selo que é, de "esquerda nacional". Isto explica os caracteres larvadamente fascistas de tais esquerdistas (socialismo nacional é algo diferente de nacional-socialismo?) e as súas contradicións. Na Arxentina nalgún tempo, venerou-se nos mesmos altares a Carlos Marx e a Juan Manuel Rosas (5).

-
- (1) Getulio Vargas. Político brasileiro, foi presidente do seu país moitos anos.
 - (2) Juan D. Perón. 1895-1974. Militar e político arxentino. O seu populismo levou-no ao poder no ano 1846
 - (3) Augusto Blanqui. 1805-1894. Revolucionario francés, partidario das sociedades secretas como modo de acción.
 - (4) Tivo lugar en 1871.
 - (5) Juan M. Rosas. 1793-1877. Dictador arxentino que no século XIX sembrou o terror no seu país.

Alfredo M. Bonanno

Luita de Libertación Nacional

Alfredo M. Bonanno é un infatigabel escritor siciliano que actualmente cumpre condena na cadea por un roubo a unha xoiería co obxecto de obter cartos para sobrevivir. Xa fora detido en 1972 acusado de instigación á insurrección armada, en 1980 acusado de pertencer ao grupo anarco-comunista "Azione Rivoluzionaria", e procesado en 1977 por apoloxía do delito. Fundou a livraria alternativa "Underground", a editorial "La Fiaccola" e participou na creación das revistas "Sinistra Libertaria", "Anarchismo", "Pantagrue" e "Provocazione". En castelán hai publicado un libro seu, co título de "Autogestión"; en italiano ten publicado entre outros títulos "La rivoluzione illogica", "Teoría e práctica dell'insurrezione", "Max Stirner", "Guerra di classe", "Informazione rivoluzionaria anárquica"; en inglés publicou "Anarchism and the National Liberation Struggle", "Worker's Autonomy" e "Critique of Syndicalist Methods".

Luita de Libertación Nacional é un artigo extraído do seu libro "Sicilia: Sottosviluppo e lotta di liberazione nazionale", do ano 1969, reproducido no Boletín de "Ikaria" nº 21, decembro do 89-xaneiro do 90.

O anarquismo é internacionalista, a súa liuta non se limita a unha determinada rexión ou a unha zona determinada do globo, senon que se estende a carón do proletariado que liuta pola súa libertación. Trata-se dunha declaración de principios, nen abstracta, nen vaga, senon concreta e ben definida. Non nos interesa un humanismo universal que encontra a súa orixe e xustificación na revolta burguesa de 1789. A declaración dos dereitos do home, abandeirada hoxe por totalas democracias no poder, describe un home abstracto identificado co ideal burgués.

Con frecuencia, polemizamos cun certo tipo de anarquismo idealista, que nos fala de revolta universal, de actos de fe, de iluminismo, e que sustancialmente coloca-se preto dunha liña anti-proletaria e tamén por tanto, anti-popular. Sen nengún contido social nen económico claro, este anarquismo desborda-se nun humanitarismo individual e mitolóxico. O planeta Terra ve-se como unha unidade biolóxica e nas discusións sempre rematan nun estéril retorno ao poder determinante do ideal anarquista, entendendo-o superior a calquer outro ideal.

Pola contra, nos pensamos no home como un ser histórico, que nace, e vive nunha situación histórica precisa. Isto coloca-o nunhas relacións coa estrutura económica, social, étnica, lingüística, etc... con consecuencias importantes no campo da ciencia, da reflexión filosófica e da acción concreta. O problema da nacionalidade nace da dimensión histórica e non pode eliminarse sen remover o propio fundamento do federalismo anarquista.

O federalismo ten unha base económica e administrativa, non política. A estrutura asociativa como sabemos, ven definida a partires das organizacións produtivas e organizacións de consumo (estas duas formas

constituen duas caras da mesma realidade), para-se ante algo que atopa na sua extensión temporal: o límite étnico.

Así, unha vez consumada a revolta (?) e iniciada a organización da produción e da distribución nunha forma colectiva ou nunha comunista, ou mixta, segundo as necesidades e posibilidades, se a estrutura federativa vírase limitada á extensión do precedente estado político sería unha incongruencia, como tamén é un absurdo supoñer un límite tan amplo que inclúse todo o planeta. Se chega a producir-se algunha revolta, esta producírase parcialmente, e esta parcialidade terá que concretarse necesariamente no espacio; teremos así uns confíns territoriais que non teñen por que coincidir exactamente cos confíns políticos do precedente Estado disolto pola revolta.

Neste caso, a dimensión étnica imponse fronte a deformante visión política. Os elementos de coesión e da dimensión étnica son os mesmos que contribuen a identificala nacionalidade e que foron tan claramente expresados por Bakunin.

Levan-nos a estas conclusións o principio mesmo da destrucción do Estado. Os anarquistas, negan por completo o principio da ditadura do proletariado, da xestión do antigo estado burgués por parte dunha minoría revolucionaria no nome do proletariado e na relativa utopía do esgotamento do Estado, admiten implicitamente a dimensión política que xustificaba a existencia do Estado burgués, xa que non ten razón de existir desde o mesmo momento que se realiza a revolta, descartando a hipótese do "uso" nun senso revolucionario do aparato estatal. O límite provisório sinalado entón ás estruturas federais libremente asociadas será o étnico. E neste senso como as federacións de povos libres son propostas por Kropotkin como solución ao problema social, utilizando o exemplo, aínda que só aproximativo e parcial, das vilas libres medievais.

Este discurso, claro está que nada ten que ver co separatismo. Premisa esencial e determinante do noso discurso é que a burguesía nacional

é tan má como a exterior, non hai diferenza entre explotadores, o feito de nacer nun determinado lugar non importa de cara á división de clases. Patrono é quen explota organizadamente a produción ou a distribución nunha dimensión capitalista, aínda que logo o explotador nos diga que é o noso compatriota, compañeiro de partido ou calquer outro agradabel epíteto. A base da división de clase continúa na explotación feita polo capital con todo os medios o seu dispor: ben económicos, sociais, culturais ou relixiosos. A base étnica que identificamos como límite da federación revolucionaria non ten nada que ver con esta verdade de base. Nengunha unidade é posíbel cos explotadores internos, porque nengunha unidade é posíbel entre a clase traballadora e a dos explotadores.

Hoxe, ben pola insistencia nos ideais iluministas e francmasons no cerne dunha parte do movemento anarquista, ou ben pola preguiza mental que alonxa aos compañeiros dos problemas actuais e os arrastra a augas menos picadas, as reaccións fronte ao problema da nacionalidade son moito emotivas máis tamén absolutamente inadecuadas de cara á realidade do problema.

A cuestión non nos preocuparía moito se non fose que a existente clasificación do problema non tivese consecuencias negativas en moitas realidades da luta.

O asunto das nacionalidades fica a nivel teórico, namentres a luta de libertación no mundo ten unha relevancia práctica moito grande.

Desde o fin da Segunda Guerra Mundial, intensificaron-se os procesos de descolonización no interior dalgunhas estruturas imperialistas, aparecendo deste xeito, o problema da interpretación socialista e internacionalista da luta de libertación nacional. O drama do Povo Palestino, a luta dos Irlandeses, en Euskalherria, en África, en América Latina, plantexa-nos a cuestión nacional cunha violencia descoñecida até agora.

Ollando os datos aproximativos, da produción industrial e agrícola

outorgado ao Sul polo Estado: prover de capitais (especialmente os enviados polos emigrantes, impostos, déveda pública), prover de man de obra barata (emigración cara o norte); prover de produtos agrícolas, trocando-os por produtos industriais, en base a unha relación de troco colonial.

O desenrolo do Norte garante-se por meio da explotación e escravitude do Sul. O dominio político do Norte, impón o camiño a seguiren polas forzas capitalistas en xeral. A integración no sistema capitalista italiano produce unha desintegración da economía siciliana, en moitos aspectos, aínda con formas precapitalistas. A lei do mercado impón a moitas rexións a integración no sistema capitalista de base; é o fenómeno da colonización. Este proceso sofren-no tanto rexións ou nacións extranxeiras como as rexións internas dos mesmos Estados.

O movemento contínuo do capitalismo, e o seu desenrolo, viu saltar as fronteiras nacionais, debilitas fronte a polarización das economías arredor dos centros de monopólio de cámbios. O capitalismo da paso ao imperialismo.

Deste xeito, a luita de libertación nacional supera o momento da simple descolonización interna e ataca o feito real do desenrolo capitalista no senso imperialista, até recupera-la dimensión revolucionaria, o obxectivo da destrucción do Estado político.

Luita Nacional
e
Luita de Clases

Luita Nacional e Luita de Clases é unha ponencia elaborada pola ***Federación Local de Iruña*** para o Congreso de Valencia da CNT renovada (hoxe na CGT), e logo publicada na Revista de Comunicaciones Libertarias "Bicicleta", nº 34, decembro de 1980, páx. 43, Valencia.

Luita Nacional
e
Luita de Clases

A luta de clases, a explotación e opresión da clase obreira, non se reduce ao ámbito económico, ao ámbito da empresa, senon que abarca todos os aspectos da vida social. Existe unha opresión cultural, política, nacional,... que non son senon as manifestacións desta explotación de clase nos diversos ámbitos.

O movemento obreiro, a luta revolucionaria, igualmente debe abarcar toda a problemática desta explotación e dar unha resposta concreta a todas as situacións de inxustiza en todos os terreos.

Así mesmo, a luta nacional é un aspecto da luta de clases ou luta revolucionaria e só pode ser resolta auténticamente, cunha solución global revolucionaria.

C.N.T., pola súa raíz individualista e federalista, asume e impulsa todo tipo de particularidades, e autonomía dos órganos inferiores, e aínda do individuo, con respecto aos órganos xerais.

Hoxe, dado o grao de desenvolvemento imperialista e o carácter uniformador do capital, o tema nacional, a defensa da personalidade específica dos povos, adquire maior importancia. Isto, por suposto, sen renunciar á solidariedade internacional. É un plantexamento internacionalista da luta, sen o cal necesariamente caíse no reformismo ou na incapacidade revolucionaria no mellor dos casos.

Neste senso, toda reivindicación nacionalista ten un contido revolucionario en canto defensa da personalidade dos distintos povos e por tanto da reclamación da liberdade necesaria para o seu desenvolvemento; en canto

resistencia ao poder existente, ao poder central; en canto oposición ao uniformismo do capital e a súa escala de valores meramente produtivista, pola defensa de outra serie de valores non utilizables polo capital; en canto defensa da tradición popular como algo non imposto, senon vivido de forma comunitaria polo pobo; en canto conservación de formas precapitalistas de relación (bens comunais, servizos comunitarios, intercambio directo de bens e servizos,...) que supoñen, en definitiva, un comunitarismo pre-capitalista e de resistencia ao capitalismo totalmente necesarios para seplantejar unha solución comunista avanzada.

Sen embargo, e pesie a ese contido revolucionario, tamén ten unha utilización pola burguesía, que é capaz de facer unha interpretación do feito nacional, que non atendendo ao seu centro, senon a aspectos parciais do mesmo, desvie o centro do problema cara a solucións utilizables para unha racionalización do capital. A liña divisoria entre ambos plantexamentos é a mesma concepción da identidade popular.

Esta identidade popular impregna todo tipo de manifestacións, o seu centro consiste, en última instancia, na forma de entendermos a solidariedade e o proxecto social futuro, ou o que é o mesmo, a forma de ser e sentir-se pobo unido nun mesmo proxecto social. Isto hoxe concreta-se en cómo desenrola a súa luita de clases de forma peculiar. Todo isto influido por unha serie de factores de tipo xeográfico, cultural, histórico.

Desde esta perspectiva o desenrolo do tema nacional pasaría polas seguintes coordenadas:

- * A luita nacional é un aspecto mais da luita global por un cambio revolucionario. Hoxe o contido central do feito nacional é o desenrolo da luita de clases, incorporando a el todas as peculiaridades dunha determinada comunidade nacional. Así, historicamente, o movemento obreiro catalán ou andaluz ou austuriano tiveron unhas características propias, ben diferenciadas, a necesaria unidade ten que basear-se no respecto e a profundización de ditas características.

* Calquer organización pretendidamente revolucionária, ten que ter un esquema organizativo acorde co plantexament do tema nacional... Neste senso, C.N.T. ten que recuperar o seu funcionamento federalista, que pola forma en que se deu a súa reconstrución, entendemos que non respetou suficientemente.

* Hoxe, un aspecto central da luta nacional é impedir calquer forma de desenrolo económico non acorde e por tanto matador das particularidades nacionais e como consecuencia impór un tipo de desenrolo que as respeite e potencie. neste senso, a despovoación do campo, a creación de monstruosos focos industriais, a industrialización absurda ao marxe das riquezas naturais e incluso contrario a elas... ten que ser obxecto de especial atención pola nosa parte.

* O tema da autonomía (referente ao estatuto de autonomía) si ou non, ou o si ou o non á independencia, son somente as circunstancias do tema que a burguesía plantexa para desviar e recuperar o tema. Ficar somente nun plantexamento a ese nivel é asimilabel polo capital e nen unha nen outra van a significar a solución ao tema nacional que pasa, repetimos, por profundizar a luta de clases en cada nacionalidade, en toda a súa amplitude, por facer a revolución e que esta supoña o desenrolo da personalidade nacional, e non tan só da nacional, senón de cada unha das súas comarcas, vilas e individuos, xa que o tema nacional da-se a todos os niveis da sociedade e non se pode reducir ao nivel do que hoxe se entende por nacionalidades. Soamente rompendo o plantexamento que do feito nacional fai a burguesía, rompendo o seu plantexamente social global, de estados, exércitos e fronteiras, o problema nacional, como calquer outro, pode encontrar a súa solución.

* Todo isto é compatibel co recoñecemento do dereito de autoderminación, que para nós non é a posibilidade de votar un día, senón a liberdade para que cada comunidade, desde a máis simple,

poda establecer libremente, e dia a dia, as relacións e acordos que desexe con calquer outra.

Askatasuna

A Cuestión Nacional

Askatasuna foi un grupo libertario basco formado en Bruselas no ano 1971 por militantes libertarios afastados de ETA e militantes anarquistas residentes en Bélxica, que defendía unha postura "anarco-comunista" fortemente nacionalista. Durante a transición estivo integrada na CNT, da que foi expulsada en enero de 1978, por "incompatibilidade". Posteriormente desapareceu.

A *Cuestión Nacional* está composto dunha Editorial da revista Askatasuna, nº 19-20, decembro-xaneiro de 1978 e dun artigo de Mikel Orrantia, membro de Askatasuna, que co título de "A Cuestión Nacional" publicou Askatasuna no seu nº 16-17, marzal-abril de 1977, páx. 31.

Hoxe, qué é a nación na conceición nacionalista imperialista que desenrola o Estado?... A nación na súa forma natural, confundiu-se co Estado moderno fundamentalmente após a revolución industrial e a toma do poder pola burguesía capitalista quen utilizou a exacerbación dos sentimentos nacionais máis superficiais da comunidade que resultara vitoriosa na constitución dun Estado centralista para fomentar unha ideoloxía de consumo masivo que a defensa do seu patrimonio e privilexios minoritarios, como a agresión a outros Estados ou comunidades menos potentes. O Estado anega aos diversos povos ou comunidades humanas naturais ou étnicas, nunha opresión centralizadora que despersionaliza e uniformiza os modos de vida e a cultura propia desas comunidades. Sen embargo, a tardía reacción das comunidades naturais (nacións sen Estado) dos Estados europeos multinacionais, ocasionaron un desenrolo de modos de vida e cultura novas que son o conxunto común dos diversos povos que forman parte hoxe de cada Estado capitalista e burocrático. Esta é unha faceta que os revolucionarios non debemos esquecer e pola contra debemos acentualas, por meio de relacións solidarias de igualdade e apoio mútuo entre as distintas comunidades, relacións que só poderán desenrolaren-se libremente na luta universal polo socialismo auto-xestionado, conta o capitalismo, a tecnoburocracia e o seu representante fiel: o Estado moderno que acostuma a se chamar nación.

Qué é a nación natural? Hoxe a nación natural é descendente da comunidade étnica inexistente na sociedade industrial e tecnolóxica moderna. desde as 3 ou 4 etnias que coa súa propia evolución conforman hoxe un modo de vida cultura específica, como é o basco, até o que entendemos por comunidade natural ou nación basca dos nosos días, hai unha longa evolución, que forma a historia do que onte dou en chamar só Euzkadi.

Euzkadi é pois, unha nación natural sen Estado. A nación natural é aquela formada por unha comunidade humana, que habita nun mesmo territorio, cunha mesma evolución histórica máis ou menos común e unhas coordenadas culturais, lingüísticas, sociolóxicas, económicas ou socio-xeográficas semellantes.

Qué é o "Zazpiak bat"? Forma político xurídica artificiosa dunha comunidade natural, que tivo unha orixe e evolución e ten unha situación actual na que predomina a violencia. Nós aceptamo-lo Zazpiak bat para definir los marcos actuais da comunidade nacional vasca, tamén queremos deixar constancia das carencias desta definición de lindes, que nunca aceptaríamos como fronteiras impositivas dun eventual Estado basco nacionalista alleo ás vontades dos povos, comarcas, rexións que comporían unha Euzkadi dinámica e federalista libertaria, respeitosa das súas diferencias internas que contribuirían a acentuá-la sua polifacética cultura popular.

Qué ten que ser a nación? A libre asociación de homes ceives e comunas ceives dunha determinada sociedade. Para nós tomaría a forma de confederación de comunas libres de Euzkadi, solidaria na base de igualdade e respecto mútuo con todas as comunidades humanas do mundo.

Euzkadi sul ou Peninsular: é parte do Estado pluri-nacional español e unha parte de comunidade nacional vasca. Ten relacións propias e particulares co resto dos povos do Estado cos que non nos importa estarmos unidos para conquistar a emancipación total!

Euzkadi Norte ou Continental: é parte integrante do Estado Francés e unha parte da nación vasca concebida como nación natural. Debe ter a súa propia independencia a hora de enfocá-las respostas particulares á situación propia das luitas no Estado pluri-nacional francés...

Supedita-se a nosa luita á creación e desenrolo dun Estado nacional coa comunidade vasca? NON, decididamente non. A nos luita consiste na libertación da clase traballadora de todas as súas opresións e alienacións

económicas, sociais, sexuais, culturais, nacionais, etcétera...

Dun xeito xeral, vemos como todo nacionalismo dominante (imperialismo) enxendra a sua vez, "nacionalismos de rechazo" que poden chegaren a se converter en luitas de libertación nacional... Hai anarquistas que sofren a influencia ou ben do nacionalismo de Estado (dominante) ou ben do de rechazo. Nos luitamos con todo o que podemos para denunciá-lo verdadeiro carácter de ambos e facer-lle comprender aos nosos compañeiros españois ou bascos a auténtica via libertaria de interpretación das luitas (xustas luitas) de libertación nacional que desenrolamos nos povos oprimidos como é Euzkadi.

Outra cousa, ASKATASUNA está máis próxima, por lóxica vivencial, dos anarco-abertzales (anarco-patriotas) bascos, como eles mesmo se chaman, que dos anarco-nacionalistas españois.

Abstract of the paper presented at the 1988 Annual Meeting of the American Psychological Association, Washington, DC, September 1-5, 1988.

The present study was designed to investigate the effects of a self-help program on the self-esteem of individuals with low self-esteem. The program consisted of a series of self-help exercises designed to help individuals identify and challenge their negative self-beliefs. The results of the study indicated that individuals who participated in the self-help program showed a significant increase in self-esteem compared to the control group. The findings suggest that self-help programs can be an effective means of improving self-esteem in individuals with low self-esteem.

Keywords: self-esteem, self-help, cognitive-behavioral therapy, low self-esteem, self-efficacy.

INDICE

	<u>Página</u>
Introducción.....	3
A Nacionalidade. <i>Mijail A. Bakunin</i>	9
Centralismo Asoballador. <i>Ricardo Mella</i>	13
Nacionalismo e Burguesía. <i>Angel J. Cappelletti</i>	17
Luita de Libertación Nacional. <i>Alfredo M. Bonanno</i>	23
Luita Nacional e Luita de Clases.....	29
A Cuestión Nacional. <i>Askatasuna</i>	35

TREBOADA